

# Omvender Eder, thi Himmeriges Rige er kommet nær.

Foredrag holdt ved det femte nordiske Studentermøde med kristeligt Program

C. Skovgaard-Petersen.  
(Sluttet).

Og hvordan skal da en saadan Tid bruges? Naar Guds Rige er nær — hvad da?

Johannes den Døber svarer: „Omvender Eder, thi Himmeriges Rige er nær.“

Det skal vi huske paa, at har Gud givet os at leve i en Tid, da Aandens Guds gaar gennem Kirken paan, og Evangeliet er lagt til Rette for de unge, — da gælder det om ikke at forsumme Guds Naades Tid; thi i saadanne Tider ligger ogsaa Møten ved Træets Rod, og Rastefloolen er i Herrens Haand.

Omvender Eder, thi Himmeriges Rige er nær! Himmeriges Riges velgignede Rødder lægger Omvendelse i de fleste ind paa Hjerterne. Lad os derfor samle os et Øjeblik om dette Krav og stille os Ansigt til Ansigt dermed og se, hvad der ligger deri — ikke af arkaisk Billedsyn — men for bedre at kunne give det Rum i vore Hjerter.

Der er da færlig tre Ting angaaende Omvendelse, som jeg vil sige først.

Først dette: Omvendelsen bestaar i en Sindsforandring. Deri — og i intet andet. Skriften forklarer selv Omvendelse saaledes: „Fatter et andet Sind og vander om“ (Ap. G. 3, 19). Af Naturen har vi det Sind, at vi har nok i os selv; men vi maa fatte det Sind, at vi kun har nok i Gud og hans Naade. — Af Naturen har vi det Sind, at vi søger vort eget; — vi maa fatte det Sind, at vi forlaster vort eget som Sjæls Bitterhed og Aandsfortærelse og søger Guds Villie alene og Guds Ære i alle Ting. — Af Naturen er vi tilbøjelige til at glemme Gud over Verden; vi maa fatte det Sind, at vi over os i at glemme Verden over Gud og sinde Verden hos Gud.

En saadan Sindsforandring i Villiens og Hjertets inderste Attækt og Tilbøjelighed — det er Omvendelse. Og mærk det vel: Omvendelse er hverken mere eller mindre end dette, — hverken mere eller mindre end en Sindsforandring i Hjertets centrale Stilling til sig selv, Gud og Verden.

Omvendelse bestaar i ikke mere end Sindsforandring. Til Omvendelse hører altsaa ikke i og for sig en aandsbefrægtet indre Visshed om personlig at eje al Guds Naades Hjul. En saadan Trosvished er det omvendte Hjertes ufravigelige Krav og er Aandens Frugt hos den omvendte, vort først i Tilbud til Guds Ord og senere i Kraft af personlig Erfaring. Visshed maa derfor altid, sent eller tidligt, følge paa sand Omvendelse, — men den er i og for sig ikke en Del af selve Omvendelsen. Heller ikke bestaar Omvendelse i en mystisk ekstatis henrykkelse til den tredie Himmel, hvor man hører udførlige Ting, som det ikke er tilladt et Menneſte at tale, — og endnu mindre bestaar Omvendelse i fuldkommen hellig Syntheds; — alt slikt er Omvendens sidste salige Endemaal, men er ikke Omvendens selv. Ingen behøver derfor at tro sig omvendt, fordi han fattes en myndig aandsbetrækket Visshed om Delagtighed i Forjættelsesens Rigdom, — eller fordi han ikke ejer de udførlige Erfaringer eller hellig Syntheds. Omvendelse bestaar i u i en Sindsforandring — tun i at Hjertet vendes til Gud og i personlig Ålvor begærer Gud; — deri og i intet mere.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

en saadan grundlæggende Sindsforandring er nødvendig for alle Menneſter. Der er ikke et eneste Menneſte paa denne Jord, som ikke en Gang i sit Liv har Omvendelse behov, hvis det vil frelses. — Paulus sagde til Athenerne, at Gud havde baaret over med Antundighedens Tider, men „nu byder Gud alle Menneſter, alle Begne at omvende sig“ (Ap. G. 17, 30). Mærk det: „alle Menneſter, alle Begne“. Der er altsaa heller ingen iblandt os, som kan frelses uden at omvende; er det ikke slet, saa maa det slet. Der er absolut intet i Verden, som kan sættes i Steedet for personlig Omvendelse, — hverken en medfødt god Natur, eller Daaden, eller en from Barndoms barnlige Tro. Intet af alt dette kan erstatte Omvendelse. Thi:

en god Aands arv fra fromme Fædre kan være en god Hjælp til Omvendelse, men den kan ligeaa lidt overskikke Omvendelse, som det at faa ti Talenter betroet, i Steedet for fem, overskikke Trost.

Da a b e n giver Herrens Aands Dragelse til Omvendelse, og den giver Naadens Ret til at omvende sig til Naadens Gud, saa at det omvendte Menneſtes Begær efter Gud ikke bliver et haabsløst Begær i al Eviighed. Men Daab erstatter ikke Omvendelse; tværtimod den nødvendiggør Omvendelse, thi det er Guds Menneſte, der ved Daaben fødes i os, saar først Leberet gennem Omvendelse. —

Og nu — en Barndom i Gud inden Bevidsthedslivet fuldt modnes i Ungdommen, — den er i sig selv en begyndende Omvendelse, men er netop derfor ingen Overfølsomhedsfølelse. Det er kun en overfladisk Jndvendning, at et Menneſte, som fra Barndommen af bliver i Gud, jo aldrig forandrer Sind og følgelig heller aldrig har omvendt sig eller haft Omvendelse behov, da jo Omvendelse netop bestaar i Sindsforandring. Jeg siger: slikt er en overfladisk Jndvendning. Thi selve den barnlige Troes forbliven i Gud rummer i Forhold til det naturlige Menneſte en Sindsforandring. Intet saldent Menneſte har af Naturen sin Lyst i Gud. Af Naturen har vi alle det samme Sind, som Adam og Eva efter Faldet: vi frygter Gud og skjuler os for Gud. Det er det faldne Menneſtes Grundfind over for Gud. Vokser et Menneſte alligevel i i Gud fra Barndommen af, da er det, selv hos en saadan, i Virkeligheden slet en Sindsforandring i Hjertets inderste Dyd. Men herom mere i det følgende. Her er det os nok blot at sige dette fat: der maa Omvendelse til hos alle, der gives ingen Undtagelse. — Den, der lejes af Husbonden ved den første Time, maa ligeaa fuldt i a d e sig i leje og ligeaa fuldt „gaa hen i Bingearden“ som alle de, der lejes ved den tredje og ellevte Time. Det personlige, bevidste, villende Liv maa hos ethvert Menneſte forandre Retning og faa sin Lyst i Herrens Samfund, — ellers kan der ikke slet frelse.

J saa Henseende er alle Menneſter stillede ganske ens — Du med!

Men hermed kommer jeg til min tredje Paastand: vel er Omvendelse fornøden for alle Menneſter, men Omvendelsesmaaden er saare forskellig for de forskellige Menneſter.

At alle maa omvende sig, betyder ikke, at alle skal omvendes paa samme Maade. Her er stor Forskel, og her er ofte gjort Overgreb. Kun altsaa ofte har man foretaget selve Omvendelsen med en enkelt bestemt Omvendelsesmaade. Slikt er ikke blot aandeligt Uret, men det er i sig selv ubiud. Taent Dig Ørene i Noahs Årt! — taent Dig, at Løven sagde til Gaafen: „hør! — Du er ikke kommen rigtig ind i Årten; Du vraltede jo herin, men det duer ikke. Saa Du ikke, hvor stolt og statelig jeg git herind? — i a d a n skal det være!“ — Eller taent Dig, at Gaafen sagde til Haren: „Du som ikke rigtig herind, Du sprang saa tosset; tun den, der vraltede jo som jeg, er kommen rigtig ind;“ — eller taent, om Snogen sagde til Falken: „Du skalde have trøstet herind“ — eller Falken til Hirbenen: „Du skalde have højet!“ — hvad for en Småt vilde bog det have været! Det galdt jo blot om dette ene: at komme ind i Årten; der var Frelse; om saa forresten man var kommen gaende, eller vraltende, eller krybende, eller hoppende, eller flyvende derind, — det var lige meget; — hvert Dyr git ind i Årten efter sin Natur. —

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

dette Øjeblik for vedkommendes rette Omvendelsesfølelse, og alt det foregaaende blot Genselsbe, da for mig gaarne. Dog synes det mig en mindre klar Spragbrug, thi det, der slet i et saadant Øjeblik, er egentlig ikke en Sindsforandring, men en bevidst, personlig Befindelse paa, at Sindsforandringen er slet, — at Hjertet er vendt til Gud og hans Hjul. Det er ikke Baret, der i saadanne Befindelsesstunder for første Gang taster sig i Guds Arme, men det er Baret, der vaagner op med et Smil — og se, da er det i Guds Arme.

Men i al Fald — den praktiske Side af Sagen, bortset fra alle Terminologispørgsmaal, er simpelthen denne: alle, der ikke omvendtes til Gud ved en pludselig Sindsrevolution, men stille og umærkelig vokser op i Gud fra Barndommen af, de maa alle i det mindste opleve Tider, da det gaar op for dem, at deres Hjerte — de ved ej selv, hvorledes — har faaet sin Lyst i Gud og nu hører sig med fuld Bevidsthed er rede til at lide paa Gud og leve i Gud.

Ja, der er Forskel paa Omvendelses Maader, og det ikke blot, hvor det gælder dens mere ubetænksom Side — dens Langsomhed eller Pludselighed. Og saa de indre Aandsmotiver, der fører til Omvendelse og Tro, kan være saare forskellige for de forskellige.

Af de Professor Drummond skildrer f. Eks. sin Omvendelse som en langsom Vækst med følgende Drikketræer: oprindelig en medfødt moralsk Følsomhed overfor alle fædelige Brist; deraf en udpræget Åndren over Guds store Langmødighed; deraf atter inderlig Taknemmelighed og Tjenestlyst — og derved endelig en lykkelig Følelse af at have Jesus til Ven.

George Müller's Omvendelse var helt anderledes. Dens Udviklingsstadier kunne omtrent samles saaledes: først en dyb moralsk Forbærelse; deraf en Slags Forbærelsens Glæde i det onde, langsomt undermineret af en utlar Vangsel efter noget bedre; — derefter en ubestemt Grebetid af Guds Ord ved et enkelt opbyggeligt Nøde — en Følelse af tilfældig at have fundet, hvad hans Hjerte i aarvis havde trangt til; — og derved vendtes Hjertet paa en bestemt paaifølgelig Åften lykkeligt og fredfyldt til Herren, tilsynsladende uden Spor af Søndernufølelse eller Kamp.

Den store Spurgeons Omvendelse, hvor hans aandelige Udvikling frem til det afgørende Troesøjeblik, var igen helt forskellig. Fra Barndommen af levede han et usædvanlig modent og bevidst Liv i Gud; dog sit i den tidlige Ungdom Ulykkeligheden over Hjertets Syntheds Magten over ham; dog truedende Fortvivlelse fulgte efter, uafslædelig Bøn og saa at sige systematisk Søgen for at naa til Troen som Syntheds Forløbs. Pludselig, paa en bestemt Dag og Time, blev han grebet af dette Ord: „Se hen til mig og bliver frelst alle Jordens End“ — og dermed havde han Fred. — Se, — saare forskellige Omvendelsesveje og Omvendelsesmotiver eller, om man vil, Troes motiver, thi jeg har, for Klarheds Skyld, fulgt de nævnte Eksemplers aandelige Udvikling op, snarere til deres Troesgennembrud end til deres Omvendelse. Grænserne her imellem er naturligvis flydende; men i al Fald er Forskellighederne ved Eksemplerne klare. Det gaar her som i Profetens herlige Skildring af Israels Børn, der kommer til det genophynte Jerusalem; — nogle, siger Profeten, skal komme paa Heste, andre til Vogns eller i Bærestol, atter andre paa Muler eller Dromedarer. B e f o r d r i n g s m i d l e r n e, saavel som Vejene til det genophynte Jerusalem skal altsaa være forskellige: til Hest, til Vogn, paa Bærestol, paa Muler eller Dromedarer. Saaledes er Guds Aands Beje og Befordringsmidler forskellige den Dag i Dag. — Her er ingen Enighed, ingen Regel. — Vi har ingen bestemt „Methode“; blot det ene træder Gud, at Hjertet ved en eller anden Methode i Sandhed omvendtes til ham og lærer at leve sit Liv i ham. Det ene begærer Gud — og det ene begærer jeg, hans Tjener, ogsaa i denne Stund.

Se da til, om det er slet! Se til, om Dit Hjerte er omvendt til Herren! Nu ved Du, hvordan Du skal prøve det. Du skal hverken spørge, om Du kan angive Tid og Klokketid, eller om Du tender til magtige Følelsers magtfulde Søndernufølelse. Du skal ikke oplyde Dig ved, hvad Synthed og Jammerlighed Du finder hos Dig selv; — eller gøre et Nummer ud af, hvorvidt Du bedst tender Guds Aand som den sagte Sufen, eller som den stærke Storm — Du skal gaa lige til i Kærnepunktet; Du skal simpelthen spørge Dig selv: „hvor er mit Hjertes Lyst? — har jeg min Lyst i Herrens Lov, eller i min egen Villie? — Er Kravet efter Guds Naades Fred og Guds Aands Renhed med uafviselig personlig Magt vaagnet i min Sjæl — eller lever jeg endnu med min egen Villie og min egen Ære som Midtpunkt? — Det er Spørgsmaalet — det er Hjerteprøven. Derefter skal vi bømme os selv, thi derefter dømmer Herren.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.

— Men heller ikke i mindre. Alt, hvad der er mindre end en gennemgribende Sindsforandring, det er ikke Omvendelse. En blot intellektuel Samstemmen med Kristendommens Lærebudhold er altsaa ikke Omvendelse; heller en ubetænksom Tilslutning til de kirkelige Former, eller en blot og bar Følelsesgrethed og Fantasi-begejstring, eller en æsthetisk Nyhed af det oplyste og ideale i Kristendommen, eller en blot ubetænksom Afholdenhed fra visse isjæfaldende Abstraktioner — saasom Alkohol, Kort, Dans og Tokat; — intet, intet af alt dette er i og for sig Omvendelse; thi alt det kan ejes og bevidnes og dog kan Hjertets Stilling, dets Lyst og Smag være vendt bort fra Gud.